

تعداد صفحه: ۴	رشته : ریاضی - فیزیک و علوم تجربی	سؤالات امتحان نهایی درس: فارسی ۳
مدت امتحان: ۹۰ دقیقه	نام و نام خانوادگی:	پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه
مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir	تاریخ امتحان: ۱۳۹۹/۰۳/۲۱	دانش آموزان بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در نوبت خرداد سال ۱۳۹۹
ردیف	سؤالات (پاسخ نامه دارد)	
نمره		
قلمرو زبانی (۷ نمره)		
۰/۷۵	۱	معنی هریک از واژه های مشخص شده را بنویسید. الف) تن ز جان و جان ز تن مستور نیست ب) گفت: «والی از کجا در خانه خمار نیست؟» ج) پادشاه هر زخمه سنگی را دست های کریم تو میوه ای چند شیرین ایثار کند.
۰/۲۵	۲	برای واژه مشخص شده مصراع «سریر ملک عطا داد کردگار تو را»، یک برابر معنایی در بیت زیر، بیابید. «برکش ز سر این سپید معجر بنشین به یکی کبود اورند»
۰/۲۵	۳	متضاد واژه «یکرنگی» در کدام گزینه دیده می شود؟ ۱) که نبایستی بگوید هیچ / بس که بی شرمانه و پست است این تزویر ۲) ور پرسی راست، گویم راست / قصه بی شک راست می گوید ۳) و صدای شوم و نامردانه اش در چاهسار گوش می پیچید ۴) خواه روز صلح و بسته مهر را پیمان / خواه روز جنگ و خورده بهر کین سوگند
۰/۵	۴	املاي درست را از داخل کمانک انتخاب کنید. الف) که دوزخ مرا زین سخن گشت (خوار / خار) ب) واصفان حلیه جمالش به تحیر (منصوب / منسوب)
۰/۲۵	۵	در همه گزینه ها به جز گزینه نادرستی املايي دیده می شود. ۱) بچه ها هم انگار از دست آن ذله شده بودند و تکبیر می گفتند. ۲) تنها و تنها برای تعلیم گرفتن، شبه شما را در میان تاریکی تعقیب می کردم. ۳) عمق گودال آن قدر نبود که بتواند جسّه آدمی را در خود بگیرد. ۴) به سمت خاکریز می رفتند و آخرین رمغ هایشان را در آخرین فشنگ هایشان می ریختند.
۰/۵	۶	در گروه کلمه های زیر، دو مورد نادرستی املايي وجود دارد؛ درست هریک را بنویسید. فخر و مباحات - بساط تحویه - برجسته ترین شاگرد حوضه - سورت سرمای دی - بی خردان سفله
۰/۵	۷	با توجه به نوشته زیر، به پرسش ها پاسخ دهید. «مرا به یاد بی ثباتی فلک بوقلمون و شغوات مردم دون و وقاحت این مصطفای بدقواره انداخته بود.» الف) معنای واژه «دون» چیست؟ ب) در کدام واژه، نادرستی املايي دیده می شود؟
۰/۵	۸	در هریک از موارد زیر، نقش دستوری واژه مشخص شده را بنویسید. الف) هرگز دلم برای کم و بیش غم نداشت ب) پرندگان، جملگی مشتاق دیدار سیمرغ شدند.
۰/۲۵	۹	الگوی ساخت همه گزینه ها به جز جمله گزینه «نهاد + مفعول + مسند + فعل» است. ۱) عشق حقیقی، دل و جان را پاک می گرداند. ۲) محبت به غایت را عشق خوانند. ۳) برخی عاشق را دیوانه می پندارند. ۴) عشق از بهر این معنی فرض راه آمد.
۰/۵	۱۰	با توجه به سروده زیر، به پرسش ها پاسخ دهید. «و در بهاران، عشق من! / خنده ات را می خواهم / چون گلی که در انتظارش بودم» الف) مفهوم «ان» را در واژه «بهاران» بنویسید. ب) مرجع ضمیر شخصی پیوسته «ش» در واژه انتظارش چیست؟
ادامه سؤالات در صفحه دوم		

تعداد صفحه: ۴	ساعت شروع: ۸ صبح	رشته: ریاضی-فیزیک و علوم تجربی	سؤالات امتحان نهایی درس: فارسی ۳
مدت امتحان: ۹۰ دقیقه	تاریخ امتحان: ۱۳۹۹/۰۳/۲۱	نام و نام خانوادگی:	پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه
مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir		دانش آموزان بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در نوبت خرداد سال ۱۳۹۹	
نمره	سؤالات (پاسخ نامه دارد)		ردیف
۰/۵	در سروده «رخش بی مانند، با هزارش یاد بود خوب خوابیده است»، الف) در گروه اسمی «هزارش یاد بود خوب»، هسته را تعیین کنید. ب) در گروه اسمی «رخش بی مانند»، نوع وابسته پسین چیست؟		۱۱
۰/۵	در هریک از جمله های مرکب زیر، جمله وابسته (پیرو) را مشخص کنید. الف) اگر امروز بیشتر از این به ما بخورانید، همین جا وبال جانت می گردیم. ب) جامه ای بود که درزی ازل به قامت زیبای جناب ایشان دوخته بود.		۱۲
۰/۲۵	در بیت «همه از بهر تو سرگشته و فرمانبردار شرط انصاف نباشد که تو فرمان نبری»، نوع حذف فعل، به قرینه «لفظی» است یا «معنوی»؟		۱۳
۰/۵	باتوجه به نوشته زیر، درستی یا نادرستی موارد داده شده را تعیین کنید. «عشق کردم از اینکه فهمیده اید، انهدام آن تیربار، کار من بوده است.» الف) زمان هر دو فعل «فهمیده اید» و «بوده است»، ماضی نقلی است. ب) در گروه اسمی «انهدام آن تیربار»، واژه «تیربار» هسته گروه اسمی است. نادرست درست نادرست درست		۱۴
۰/۲۵	حرف «و»، در کدام یک از مصراع های زیر، حرف ربط یا پیوند است؟ الف) امروز می آید از باغ بوی بهار من و تو ب) دیروز در غربت باغ من بودم و یک چمن داغ		۱۵
۰/۷۵	در نوشته های زیر، نوع وابسته وابسته مشخص شده را تعیین کنید. الف) بر بالای آن، با خط بسیار روشن، دو سطر مطلب زیبا نوشته شده بود. ب) در قلب آن کویر بی فریاد، سر در حلقوم چاه می برد.		۱۶
ب) قلمرو ادبی (۵ نمره)			
۱/۵	مصراع دوم هریک از بیت های زیر را بنویسید. الف) وین نغمه محبت بعد از من و تو مانند ب) ماه آمده به دیدن خورشید، صبح زود ج) تو بودم کردی از نابودی و با مهر پروردی		۱۷
۰/۲۵	آرایه ذکر شده در مقابل همه ابیات، به جز گزینه درست است. چه باک از موج بحر آن را که باشد نوح کشتیبان (اسلوب معادله) گفت: «هشیاری بیار، اینجا کسی هشیار نیست» (تضاد) هر ملتی که مردم صاحب قلم نداشت (کنایه) ما را فراغتی است که جمشید جم نداشت (ایهام)		۱۸
۰/۵	درباره «تلمیح» به کاررفته در بیت زیر، یک سطر توضیح دهید. «طاووس باغ قدسم، نی بوم این خرابه آن جاست جلوه گاهم، این جا چه کار دارم؟»		۱۹
۰/۲۵	آرایه درست را از کمانک مقابل بیت زیر انتخاب کنید. آتش عشق است کاندر نی فتاد جوشش عشق است کاندر می فتاد (تشبیه / جناس همسان)		۲۰
ادامه سؤالات در صفحه سوم			

تعداد صفحه: ۴	ساعت شروع: ۸ صبح	رشته: ریاضی-فیزیک و علوم تجربی	سؤالات امتحان نهایی درس: فارسی ۳
مدت امتحان: ۹۰ دقیقه	تاریخ امتحان: ۱۳۹۹/۰۳/۲۱	نام و نام خانوادگی:	پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه
مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir		دانش آموزان بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در نوبت خرداد سال ۱۳۹۹	
ردیف	سؤالات (پاسخ نامه دارد)		
نمره			
۰/۵	۲۱ در بیت زیر، مفهوم نمادین «رود» و «دریا» را بنویسید. «چون رود امیدوارم بی تابم و بی قرارم من می روم سوی دریا، جای قرار من و تو»		
۰/۵	۲۲ در کدام یک از بیت‌های زیر، آرایه «حسن تعلیل» وجود دارد؟ دلیل خود را بنویسید. الف) تا چشم بشر نبیندت روی بنهفته به ابر چهر دل‌بند ب) برکن ز بن این بنا که باید از ریشه بنای ظلم برکند		
۰/۵	۲۳ در متن زیر، یک کنایه بیابید و مفهوم آن را بنویسید. «یک روز دنیایی به روم چشم داشت و از آن چشم می زد.»		
۰/۵	۲۴ در بین آثار زیر، نام پدیدآورنده دو اثر در مقابل آن درست نوشته شده است؛ آن دو را مشخص کنید. (فیه مافیه: مولوی) - (منطق الطیر: سنایی غزنوی) - (قصه شیرین فرهاد: ابوالقاسم لاهوتی) - (تیرانا: محمدرضا رحمانی) - (دری به خانه خورشید: احمد عربلو)		
۰/۵	۲۵ نام پدیدآورنده هریک از آثار زیر را بنویسید. الف) قصه‌های دوشنبه: (ب) فی حقیقة العشق:		
ج) قلمرو فکری (۸ نمره)			
معنی هریک از موارد زیر را به نثر روان بنویسید.			
۰/۵	۲۶ عشق به همه جایی مأوا نکند و به هر دیده، روی ننماید.		
۰/۵	۲۷ یکی از صاحب‌دلان سر به جیب مراقبت فروبرده بود.		
۰/۵	۲۸ پشت دستم را داغ کردم که تا من باشم دیگر پیرامون ترفیع رتبه نگردم.		
۰/۵	۲۹ مرغان جملگی شیدا شدند؛ بهانه‌ها یک سو نهادند.		
۰/۵	۳۰ سرّ من از ناله من دور نیست لیک چشم و گوش را آن نور نیست		
۰/۵	۳۱ انصاف و عدل داشت موافق بسی ولی چون فرخی، موافق ثابت قدم نداشت		
۰/۵	۳۲ چاه چونان ژرفی و پهناش، بی شرمی اش ناباور		
۰/۵	۳۳ صد هزاران سایه جاوید، تو گم شده بینی ز یک خورشید، تو		
به پرسش‌های مربوط به درک مطلب پاسخ دهید.			
۰/۲۵	۳۴ نوشته «از بیم عقرب جرّاره دموکراسی قرن بیستم، ناچار شده به مار غاشیة حکومت سرهنگ‌ها پناه ببرد.» کدام یک از ضرب‌المثل‌های زیر را به یاد می آورد؟ الف) دست بالای دست بسیار است. ب) از چاله به چاه افتاد.		
۰/۵	۳۵ متن‌های زیر، بر چه مفهوم مشترکی تأکید دارند؟ ❖ «در کف‌ها کاسه زیبایی، / بر لب‌ها تلخی دانایی / شهر تو جای دگر / ره می‌بر با پای دگر» ❖ «آن باغ پر از گل‌های رنگین و معطر شعر و خیال و الهام و احساس در سَموم سرد این عقل بی درد و بی دل پژمرد.»		
ادامه سؤالات در صفحه چهارم			

تعداد صفحه: ۴	ساعت شروع: ۸ صبح	رشته: ریاضی-فیزیک و علوم تجربی	سؤالات امتحان نهایی درس: فارسی ۳
مدت امتحان: ۹۰ دقیقه	تاریخ امتحان: ۱۳۹۹/۰۳/۲۱	نام و نام خانوادگی:	پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه
مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir		دانش آموزان بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در نوبت خرداد سال ۱۳۹۹	
نمره	سؤالات (پاسخ نامه دارد)		ردیف
۰/۵	مفهوم کلی مصراع دوم بیت زیر را بنویسید. «گفت: می بسیار خوردی، زان چنین بی خود شدی گفت: ای بیهوده گو، حرف کم و بسیار نیست»		۳۶
۰/۵	در شعر زیر، شاعر دلیل بیدار شدن هر سائۀ نوبهار را چه می داند؟ هر سال چو نوبهار خرم بیدار شود ز خواب نوشین تا باز کند به روی عالم دیباچۀ خاطرات شیرین از لاله دهد به سبزه زیور ای دوست، مرا به خاطر آورا		۳۷
۰/۵	مفهوم مشترک بیت های زیر را بنویسید. ❖ «شـو و منفجر ای دل زمانه ❖ «دلا خموشی چرا؟ چو خم نجوشی چرا؟ وان آتش خود نهفته میسند برون شد از پرده راز، تو پرده پوشی چرا؟»		۳۸
۰/۵	با توجه به بیت زیر، رفتار سرنوشت با آزادگان چگونه است؟ «ضربت گردون دون آزادگان را خسته کرد کو دل آزاده ای کز تیغ او مجروح نیست»		۳۹
۰/۵	در جدول زیر، هر یک از متن ها، با کدام یک از مفاهیم مقابل خود، تناسب معنایی دارد؟		۴۰
		الف	«ستارۀ ضعیفی در شبستان تیره و تار درونم درخشیدن گرفت.»
(۱) امیدوار شدن		ب	«اگر خونین دلی از جور ایام لب خندان بیاور چون لب جام»
(۲) رها شدن از ضعف و ناتوانی			
(۱) سختی کشیدن و بردباری در راه کمال			
(۲) توصیه به شادی در هنگام سختی			
۰/۲۵	در بیت زیر، به نظر شاعر، «عاشق نبودن» برابر با چیست؟ «بی عشق زیستن را جز نیستی، چه نام است؟ یعنی اگر نباشی، کار دلم تمام است»		۴۱
۰/۵	در بیت زیر، شاعر بر کدام ویژگی عشق تأکید دارد؟ «یک قصه بیش نیست غم عشق وین عجب کز هر زبان که می شنوم نامکرر است»		۴۲
۲۰	جمع نمره	موفق باشید	

تعداد صفحه: ۲	ساعت شروع: ۸ صبح	رشته: ریاضی-فیزیک و علوم تجربی	راهنمای تصحیح امتحان نهایی درس: فارسی ۳
مدت امتحان: ۹۰ دقیقه	تاریخ امتحان: ۱۳۹۹/۰۳/۲۱	نام و نام خانوادگی:	پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه
مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir	دانش آموزان بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در نوبت خرداد سال ۱۳۹۹		

ردیف	سؤالات (پاسخ نامه دارد)	نمره
------	-------------------------	------

همکاران گرامی، خدا قوت! لطفاً به پاسخ های درست مشابه، نمره اختصاص دهید.

قلمرو زبانی (۷ نمره)

۰/۷۵	الف) پوشیده، پنهان، ص ۴۷، ۰/۲۵ (ب) می فروش، ص ۱۹، ۰/۲۵ (ج) ضربه، ضربه زدن، ص ۸۷، ۰/۲۵	۱
۰/۲۵	اورند، ص ۳۵	۲
۰/۲۵	گزینه ۱ (با واژه تزویر)، ص ۱۱۲	۳
۰/۵	الف) خوار، ۰/۲۵، ص ۱۰۱ (ب) منسوب، ۰/۲۵، ص ۱۳	۴
۰/۲۵	(۱) بچه ها هم انگار از دست آن ذله شده بودند و تکبیر می گفتند. ص ۹۲ نادرستی های سایر گزینه ها (۲) شبه = شبیح (۳) جسّه = جتّه (۴) رمغ = رمق	۵
۰/۵	بساط تحویه: تهویه، ، ۰/۲۵، ص ۸۰ ؛ برجسته ترین شاگرد حوضه: حوزه، ۰/۲۵، ص ۷۰	۶
۰/۵	الف) پست و فرومایه، ۰/۲۵ (ب) شقاوت: شقاوت، ۰/۲۵، ص ۱۳۹	۷
۰/۵	الف) مفعول، ۰/۲۵، ص ۲۷ (ب) بدل، ۰/۲۵، ص ۱۲۰	۸
۰/۲۵	(۴) عشق از بهر این معنی فرض راه آمد. ص ۵۴	۹
۰/۵	الف) زمان یا موسم بهار، ۰/۲۵ (ب) گل، ۰/۲۵، ص ۱۵۱	۱۰
۰/۵	الف) یادبود، ۰/۲۵ (ب) صفت، ۰/۲۵، ص ۱۱۵	۱۱
۰/۵	الف) امروز بیشتر از این به ما بخورانید، ۰/۲۵، ص ۱۳۶ ؛ (ب) درزی ازل به قامت زیبای جناب ایشان دوخته بود. ۰/۲۵، ص ۱۳۷	۱۲
۰/۲۵	معنوی، ۰/۲۵، ص ۱۳	۱۳
۰/۵	الف) درست، ۰/۲۵، ص ۹۲ (ب) نادرست، ۰/۲۵، ص ۹۲	۱۴
۰/۲۵	(ب) یا «دیروز در غربت باغ من بودم و یک چمن داغ»، ۰/۲۵، ص ۸۴	۱۵
۰/۷۵	الف) بسیار: قید صفت، ۰/۲۵، سطر: ممیز، ۰/۲۵، ص ۶۲ (ب) آن: صفت مضاف الیه، ۰/۲۵، ص ۷۳	۱۶

(ب) قلمرو ادبی (۵ نمره)

۱/۵	الف) تا در زمانه باقی است آواز باد و باران، ۰/۵، ص ۵۷ (ب) خورشید رفته است سر شب سراغ ماه، ۰/۵، ص ۹۶ ج) فدای نام تو بود و نبودم: میهن ای میهن! ۰/۵، ص ۱۱۷	۱۷
۰/۲۵	گزینه ۴، ص ۲۷	۱۸
۰/۵	اشاره به این باور که طاووس پرنده ای بهشتی بوده است، اما به خاطر همدستی با ابلیس از بهشت رانده شده است. ص ۱۲۷	۱۹
۰/۲۵	تشبیه، ص ۴۷ (تشبیه عشق به آتش)	۲۰
۰/۵	رود: جریان های انقلابی، ۰/۲۵ دریا: وحدت و یکپارچگی، ۰/۲۵، ص ۸۵	۲۱
۰/۵	الف، ۰/۲۵، شاعر ارتفاع قلّه دماوند را برای این می داند که می خواهد مردم صورتش را نبینند. ۰/۲۵، ص ۳۴	۲۲
۰/۵	به روم چشم داشت: به (امپراتوری) روم توجه داشت و از آن پیروی می کرد. یا چشم زدن: حساب بردن و ترسیدن، ص ۶۲	۲۳
۰/۵	(فیه مافیة: مولوی)، ۰/۲۵، ص ۵۱ (تیرانا: محمدرضا رحمانی)، ۰/۲۵، ص ۸۷	۲۴

ادامه پاسخ ها در صفحه دوم

تعداد صفحه: ۲	ساعت شروع: ۸ صبح	رشته: ریاضی-فیزیک و علوم تجربی	راهنمای تصحیح امتحان نهایی درس: فارسی ۳
مدت امتحان: ۹۰ دقیقه	تاریخ امتحان: ۱۳۹۹/۰۳/۲۱	نام و نام خانوادگی:	پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه
مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir		دانش آموزان بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در نوبت خرداد سال ۱۳۹۹	
ردیف	سؤالات (پاسخ نامه دارد)		
نمره			
۲۵	الف) آلفونس دوده، ۰/۲۵، ص ۱۶۲ (ب) شیخ شهاب الدین سهروردی، ۰/۲۵ ص ۵۳		
ج) قلمرو فکری (۸ نمره)			
۲۶	عشق در هر جایی پناه نمی گیرد (عشق در دل هر کسی جای نمی گیرد) ۰/۲۵ و به چشم هر کسی نمایان نمی شود. ۰/۲۵، ص ۵۲		
۲۷	یکی از عارفان در حال تفکر عارفانه و توجه به حق بود. ص ۱۴		
۲۸	پشیمان شدم ۰/۲۵ که بعد از این دیگر، به دنبال درجه گرفتن (بالا رفتن مقام و درجه) نروم. ۰/۲۵ ص ۱۴۰		
۲۹	همه پرندهگان عاشق (دیدار سیمرخ) شدند ۰/۲۵ و بهانه جویی را کنار گذاشتند. ۰/۲۵، ص ۱۲۲		
۳۰	راز من را از ناله های عارفانه من می توان دریافت: ۰/۲۵ اما چشم و گوش ظاهری توان درک آن را ندارد. ۰/۲۵، ص ۴۶		
۳۱	عدل و دادخواهی موافقان زیادی داشته است ۰/۲۵ اما طرفدار با ثبات و پایداری چون فرخی یزدی نداشته است. ۰/۲۵، ص ۲۷		
۳۲	چاهی که بی شرمی آن ۰/۲۵ مانند پهنا و عمق آن باور نکردنی بود. ۰/۲۵، ص ۱۱۲		
۳۳	در مرحله فنا (هفتم) همه پدیده هایی که سایه هایی بر چهره خداوند بودند، با آشکار شدن خورشید حق، ۰/۲۵ از بین می روند و حق آشکار می گردد. ۰/۲۵، ص ۱۲۵		
۳۴	(ب) از چاله به چاه افتاد. ص ۶۲		
۳۵	عقل و نگاه عاقلانه، زیبایی های هستی را زایل می کند. (نفی خرد در نگاه به زیبایی های جهان)، ص ۷۶ و ۷۳		
۳۶	گناه، (کار حرام) کم یا زیاد آن، هر دو ناپسند است. ص ۱۹		
۳۷	برای یادآوری خاطرات شیرین مردم جهان، ص ۹۵		
۳۸	توصیه به اعتراض یا ترک سکوت یا آشکار ساختن حرف درون، ص ۳۷		
۳۹	روزگار و فلک همه انسان های آزاده را مورد آسیب و رنجش قرار می دهد. ص ۱۰۷		
۴۰	الف) (۱) (امیدوار شدن)، ۰/۲۵، ص ۱۳۶ (ب) (۲) (توصیه به شادی در هنگام سختی)، ۰/۲۵، ص ۱۵۳		
۴۱	مرگ و نیستی، ص ۵۶		
۴۲	تازگی و تکراری نبودن سخن عشق، ص ۱۵۶		
۲۰	جمع نمره «موفق باشید»		